

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRU

925A

✓/598
02.02.2006

RĂSPUNS

la întrebarea formulată de domnul deputat **Vasile Soporan**
Grupul parlamentar PSD

Stimate domnule deputat,

Referitor la întrebarea dumneavoastră cu privire la *ținta de creștere economică pe anul 2005* precizez următoarele:

În decursul anului precedent ne-am confruntat cu situații neprevăzute care au afectat negativ economia, în special agricultura. Acestea, precum și alți factori au făcut ca, din punctul de vedere al datelor statistice, să nu ne situăm la nivelul anticipat. Există însă câteva capitole la care s-a înregistrat un progres semnificativ. Vă anexez datele puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică, cu precizarea că acestea nu includ creșterea veniturilor nete ale populației și nu cuantifică efectele politicilor Guvernului care au vizat creșterea libertății economice și încurajarea mecanismelor pieței. La aceste aspecte mă voi referi succint în cele ce urmează.

În anul 2005 au fost luate măsuri decisive, cu impact pe termen mediu și lung și s-au creat premisele unei creșteri economice durabile.

Introducerea cotei unice a avut efecte substanțiale în plan economic și social. Câștigul mediu lunar net în octombrie 2005 era de 742 RON (7.420.000 ROL) față de 607 RON (6.070.000 ROL) în octombrie 2004, cu o creștere nominală de 22%.

Creditele dobândite de persoanele fizice au crescut cu 84% în octombrie 2005 față de octombrie 2004 în termeni nominali și cu 70% în termeni reali (11.1 miliarde RON în octombrie 2004 față de 20.4 miliarde RON în octombrie 2005). Economii în lei ale populației au crescut cu 27% în octombrie 2005 față de octombrie 2004 în termeni nominali și cu 17% în octombrie 2005 față de octombrie 2004 în termeni reali (12.8 miliarde RON în octombrie 2004 față de 16.2 miliarde RON în octombrie 2005). Economii în euro ale populației erau de 2.4 miliarde euro în octombrie 2004 și 2.9 miliarde euro în octombrie 2005.

De asemenea, efectivul de salariați a crescut în cursul anului 2005 cu 150.000.

Unul dintre obiectivele principale ale *Programului de Guvernare* a fost eliminarea inechităților existente între diferitele categorii de pensionari din sistemul public, în funcție de data pensionării. Acest obiectiv a fost atins prin recalcularea pensiilor, astfel încât să fie respectat principiul „la condiții egale de pensionare, pensii egale, indiferent de anul pensionării”. Pe parcursul a patru etape au fost recalculate pensiile unui număr de 3.554.474 persoane, fiind consultate peste 4.100.000 de dosare (inclusiv cca. 500 000 dosare de pensii de agricultori aparținând persoanelor cu stagii de cotizare în ambele sisteme). Ca urmare a acestui proces, un număr de 1.614.405 persoane (45,38%) au obținut un punctaj mai mare decât cel aflat în plată și în consecință au primit sume suplimentare în cursul anului 2005. Pensia medie a acestei categorii de beneficiari a ajuns la 330 RON, înregistrând o majorare medie de 58 RON, ceea ce reprezintă o creștere de 21,3% față de nivelul existent înainte de recalculare de 272 RON. Din cele 1.940.000 persoane care nu au beneficiat de sume suplimentare ca urmare a recalculării, cca. 512 000 vor beneficia, începând cu ianuarie 2006 de creșteri de până la 9,3%.

În luna octombrie a anului 2004 salariul mediu brut era de 8.393.000 ROL, adică 204 EURO. În luna octombrie a anului 2005 salariul mediu brut era de 974 RON (9.740.000 ROL), adică 270 de Euro, rezultat al politicilor economice ale guvernului în strânsă corelație cu politicile Băncii Naționale.

Pe de altă parte, Guvernul a adoptat un set de măsuri cu impact asupra dezvoltării economice a României. Este vorba în primul rând de măsuri pentru încurajarea liberei inițiative și susținerea mediului de afaceri (reducerea impozitului pe profit de la 25% la 16%, planul de acțiuni pentru dezvoltarea și consolidarea mediului de afaceri, măsuri de sprijinire a IMM-urilor). În al doilea rând, menționez reforma proprietății, care este fundamentul unei economii funcționale de piață. În fine, doresc să amintesc măsurile privind încurajarea liberei concurențe și reducerea intervenției statului în economie.

Ca urmare a politicilor actualului cabinet, libertatea economică în România a crescut semnificativ în anul 2005 față de perioada 2000-2004, așa cum arată ultimul indice al libertății economice realizat de *Heritage Foundation* și *Wall Street Journal*. Țara noastră a înregistrat un salt spectaculos de 33 de poziții în clasamentul întocmit pe acest criteriu.

Doresc să reamintesc faptul că ținta noastră pentru anul în curs este menținerea creșterii economice prin atragerea investițiilor, prin stimularea exportului, fără ca echilibrele macroeconomice să fie afectate. Prioritatea majoră a anului 2006 este demararea susținută a investițiilor publice în toate sectoarele, paralel cu implicarea sectorului privat.

Cu stimă,

Călin Popescu-Tăriceanu
Prim-ministru

921A

Evoluția produsului intern brut în perioada 1.I. - 30.IX.2005

Situația până la 30 septembrie 2005

- **Produsul Intern Brut** estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2005 a fost de circa **187 miliarde RON** (prețuri curente), în creștere - în termeni reali - cu **3,6 procente** comparativ cu perioada 1.I-30.IX.2004. Față de tendința înregistrată în perioada corespunzătoare a anului 2004, PIB marchează o reducere a ritmului de creștere, acesta situându-se sub ținta de 5,5% prevăzută pentru anul 2005.
- Privită din punctul de vedere al formării Produsului Intern Brut, această evoluție a fost determinată, în principal, de **reducerea volumului de activitate din agricultură, silvicultură și piscicultură (-12,6%)**, precum și de **creșterea într-un ritm mai lent a valorii adăugate brute din industrie (+2,0%)**.
- O contribuție pozitivă la dinamica Produsului Intern Brut a avut-o **mărirea volumului de activitate din servicii (+7,9%) și construcții (+7,1%)**. Cele două categorii de resurse participă cu o pondere de peste 50% (52,4%) la formarea PIB.

Evoluția Produsului Intern Brut, pe categorii de resurse, în anii 2002, 2003, 2004, 2005, în primele nouă luni față de perioada corespunzătoare a anului precedent, se prezintă astfel:

- procente -

	1.I-30.IX. 2002	1.I-30.IX. 2003 ¹⁾	1.I-30.IX. 2004 ¹⁾	1.I-30.IX. 2005 ¹⁾
Produs intern brut	104,5	104,7	108,1	103,6
Agricultură, silvicultură și piscicultură	95,1	104,3	119,7	87,4
Industrie	106,9	104,7	106,2	102,0
Construcții	106,8	106,9	110,0	107,1
Servicii ²⁾	104,4	104,3	106,0	107,9
Servicii de intermediere financiară indirect măsurate	97,3	100,3	104,1	108,5
Valoarea adăugată brută – total	104,3	104,6	107,9	103,2
Impozite nete pe produs	105,8	104,9	108,9	106,7

1) date provizorii;

2) Cuprinde activitatea de comerț, transporturi, poștă și telecomunicații, turism, hoteluri și restaurante, administrație publică și apărare, învățământ, sănătate și asistență socială și alte servicii prestate agenților economici și populației.

Este de remarcat că ritmul de creștere pe primele nouă luni ale anului 2005 comparativ cu aceeași perioadă a anului 2004 se înscrie în tendințele înregistrate în anii 2003 și 2002, fiind doar cu circa un punct procentual mai mic. Descreșterea acestui ritm față de 2004 se datorează faptului că anul 2004 este unul atipic, detașându-se prin nivelul ridicat al ritmului de creștere comparativ cu tendințele înregistrate în ceilalți ani. Această particularitate este urmarea, în special, a rezultatelor record obținute în agricultură în 2004.

- **Analiza evoluției Produsului Intern Brut pe perioada 11 -30 IX 2005, din punctul de vedere al utilizării, evidențiază o creștere semnificativă a cererii interne, net superioară creșterii PIB, în mod special a consumului final individual al gospodăriilor populației (+9,7%) și a formării brute de capital fix (+9,4%).**

- *Creșterea consumului final individual* a fost determinată, cu precădere, de majorarea volumului de mărfuri vândute prin comerțul cu amănuntul (+17,4%), creșterea volumului serviciilor de piață prestate populației (+17,1%), reducerea volumului de produse agro-alimentare vândute pe piața țărănească și a auto-consumului producătorilor agricoli (-5,0%).

O bună parte din resursele destinate consumului populației au provenit din import.

Evoluția Produsului Intern Brut, pe categorii de utilizări, în perioada 1.I – 30.IX.2002 – 2005 se prezintă astfel:

- în procente față de perioada corespunzătoare a anului precedent -

	1.I-30.IX. 2002	1.I-30.IX. 2003 ¹⁾	1.I-30.IX. 2004 ¹⁾	1.I-30.IX. 2005 ¹⁾
Produs intern brut	104,5	104,7	108,1	103,6
Consum final efectiv	103,4	106,0	109,4	109,3
– Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației	103,6	106,4	109,8	109,7
– Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice	101,0	101,3	104,3	104,0
Formarea brută de capital				
– Formarea brută de capital fix	107,8	107,9	113,7	109,4
Export de bunuri și servicii	115,6	108,4	116,2	106,8
Import de bunuri și servicii	111,9	111,7	120,2	117,2

1) date provizorii.

- *Evoluția pozitivă a formării brute de capital fix (+9,4%)* în primele trei trimestre din anul 2005 a fost determinată de **majorarea volumului investițiilor**, componentă principală a acestui agregat. În cadrul formării brute de capital, investițiile în construcții au crescut cu 7,7 procente, iar cele în utilaje (inclusiv mijloace de transport), cu 10,9 procente, față de primele nouă luni ale anului 2004. O parte din aceste utilaje au provenit din import, valoarea importurilor de bunuri de capital (16,1% din totalul importurilor) înregistrând o creștere de 22,0%.

- *Creșterea volumului importurilor de bunuri și servicii (+17,2%)* a devansat-o pe cea a exporturilor de bunuri și servicii (+6,8%), ceea ce a condus la majorarea deficitului Balanței comerciale și a balanței de plăți a României. În structura importului (CIF), bunurile intermediare având ca destinație ramurile industriale, dețin o pondere de peste 60%.

Importurile pe clase de bază din sistemul conturilor naționale

- Structura importului (CIF) și indicii valorici în euro față de perioada corespunzătoare a anului precedent -

	Ponderi 1.1-30.IX. 2004	Indici valorici 1.1-30.IX. 2004	Ponderi 1.1-30.IX. 2005	Indici valorici 1.1-30.IX. 2005
Importuri (CIF) – total	100,0	123,2	100,0	123,7
Bunuri de consum	15,9	119,0	16,0	124,7
Bunuri de capital	16,3	121,8	16,1	122,0
Bunuri intermediare *)	64,2	121,5	63,2	121,7
Bunuri necuprinse în cele 3 clase	3,6	228,2	4,7	161,5

*) echipamente de transport, combustibili (produse de bază), alte bunuri destinate industriei

• **Agricultura** este unul dintre sectoarele care au influențat esențial evoluția PIB pe primele nouă luni.

După cum se știe, factorul esențial al diminuării producției agricole și, ca o consecință, a reducerii contribuției acestui sector la formarea PIB, l-a constituit influența condițiilor meteorologice nefavorabile, practic, pe parcursul întregii perioade. Condițiile climaterice nefavorabile au determinat calamitarea recoltelor pe o suprafață de peste 622 mii hectare, cu efecte și asupra efectivului și producției animale. Aceste condiții au afectat toate culturile, reduceri importante de volum, față de primele nouă luni ale anului precedent, fiind înregistrate la grâu și secară (-7,3%), porumb și sorg boabe (-70,4%), cartofi (-17,3%) și floarea soarelui (-24,7%).

Trebuie menționat că, din aceleași cauze, perioada de recoltare în acest an s-a decalat comparativ cu anul anterior, mai ales la produsele: porumb, floarea soarelui, soia, cartofi etc. Ca urmare, producția, în special la porumb și soia, se reflectă într-o mai mică măsură în producția realizată până la sfârșitul trimestrului III, cea mai mare parte a procesului de recoltare realizându-se în ultimul trimestru al anului 2005.

- **Industria** reprezintă cel de-al doilea sector care a determinat un ritm mai lent de creștere a PIB pe primele nouă luni, creșterea valorii adăugate din acest sector fiind sub nivelul creșterii PIB pe cele nouă luni.

Trebuie menționat că producția industrială, aflată într-un proces de diminuare a ritmului de creștere încă din luna aprilie 2005, a înregistrat o ușoară redresare începând cu luna august, pentru ca apoi ritmul de creștere să se stabilizeze relativ, în ultimele luni ale anului, la un nivel situat în jurul a 1,5%.

Această evoluție a fost determinată, în principal, de **reducerea volumului producției din industria extractivă (-4,6%), energie electrică și termică, gaze și apă (-3,8%),** precum și de **creșterea într-un ritm mai lent a producției din industria prelucrătoare (+2,5%).**

Evoluția indicilor producției industriale în perioada I.I – 30.IX a anului 2005 și a anilor 2002, 2003, 2004, comparativ cu perioadele corespunzătoare a anului precedent, se prezintă astfel:

	Ponderile anului de bază 2000	1.1-30.IX. 2002	1.1-30.IX. 2003	1.1-30.IX. 2004	1.1-30.IX. 2005
Industrie – total	100	103,7	103,9	104,5	101,5
Industria extractivă	11,5	96,5	97,6	102,1	95,4
Industria prelucrătoare	80,3	105,2	104,8	105,4	102,5
Energie electrică și termică, gaze și apă	8,2	96,9	102,3	96,2	96,2

- Sectoarele care marchează o evoluție net pozitivă, cu mult peste ritmul de creștere pe total industrie, sunt industria bunurilor de capital (o creștere de 8,2% pe nouă luni 2005, față de aceeași perioadă a anului 2004) și respectiv, industria bunurilor de folosință îndelungată (19,7%). Creșterea importantă a producției bunurilor de capital susține ritmul ridicat al investițiilor și, implicit, al activității de construcții înregistrat în perioada analizată. În același timp, creșterea de

aproape 20% a producției bunurilor de folosință îndelungată se relevă ca o consecință a cererii sporite a populației de bunuri de folosință îndelungată în acest an. Creșteri mari s-au înregistrat la mijloace de transport rutier (autoturisme) cu un indice de creștere pe nouă luni de 138,9%, și la mobilier de 123,1%.

- În industria extractivă, scăderi semnificative s-au înregistrat la o serie de produse cu pondere importantă: pelete de fier din cenuși de pirită; concentrate de cupru; concentrate de plumb; concentrate de zinc.
- Energia electrică și termică a realizat un indice al producției industriale de 96,2%, în primele nouă luni din anul 2005 față de perioada corespunzătoare din anul 2004, scădere provenită în principal din subramurile Captarea, tratarea și distribuția apei (87,3%) și Energie termică (92,4%).

Aceste două subramuri continuă, în 2005, evoluția descrescătoare apărută în perioada 2003 - 2004.

- Industria prelucrătoare, ce deține o pondere de 80,3% din total industrie, a realizat un indice de 102,5% în primele nouă luni ale anului 2005 față de perioada corespunzătoare din 2004, indice situat sub nivelul realizărilor de la sfârșitul primului semestru 2005.
- Evoluții sub medie prezintă producția unor produse cu pondere importantă în cadrul industriei prelucrătoare, precum: produse textile (93%); articole de îmbrăcăminte (82,4%); pielărie și încălțăminte (87,7%); materiale de construcții și alte produse din minerale nemetalice (96,9%); produse din cauciuc și mase plastice (94,1%); mașini și echipamente (98,6%).

Pentru sectoarele: produse textile, articole de îmbrăcăminte și pielărie și încălțăminte, principala cauză a evoluției descrescătoare este scăderea nivelului comenzilor. Aceste ramuri produc pe bază de comenzi externe în proporție de peste 50% în regim lohn (cu materialul clientului).

II. Tendințe în evoluția unor indicatori macroeconomici la nivelul anului 2005

La momentul elaborării acestei analize nu sunt încă disponibile elementele necesare determinării evoluției PIB pentru anul 2005, atât din punctul de vedere al formării, cât și al utilizării. Primele estimări ale acestui indicator și ale agregatelor

sale principale vor fi elaborate de către Institutul Național de Statistică (INS), la sfârșitul lunii februarie – începutul lunii martie a.c., conform Programului Cercetărilor Statistice aprobat prin Hotărârea de Guvern Nr. 316/2005.

În ceea ce privește evoluția unor sectoare (agricultură și industrie) care au o importantă contribuție ca resurse în formarea Produsului Intern Brut sunt disponibile unele date și informații, cu caracter provizoriu.

- Pe baza datelor primite de la Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale (MAPDR), rezultă o îmbunătățire a nivelului indicatorului volumului de producție agricolă pe seama aportului trimestrului IV 2005. Această situație se explică prin recuperarea întârzierii în recoltare (menționată anterior), în principal la produsele: porumb, floarea soarelui, soia și cartofi. Astfel, în timp ce la producția de porumb și sorg, la nivelul primelor nouă luni indicele de creștere față de perioada corespunzătoare a anului 2004 se plasa la numai 29,6%, la sfârșitul anului se estimează că ar putea ajunge la aproximativ 70% față de 2004.

Întrucât ponderea porumbului în totalul producției vegetale reprezintă aproape 25%, este de presupus că, într-o anumită proporție, aceasta se va reflecta favorabil pe întreg anul 2005, în sensul măririi aportului agriculturii, pe ansamblu, asupra creșterii PIB.

În tabelul de mai jos sunt prezentate producțiile la principalele culturi agricole realizate în anul 2005 comparativ cu 2004:

Nr. crt.	Cultura	Producția totală realizată (tone)		Indici de creștere 2005/2004
		2004	2005	
1.	Grâu și secară	7.867.428	7.324.131	93,1
2.	Orz și orzoaică	1.405.996	1.135.989	80,8
3.	Ovăz	447.079	365.094	81,7
4.	Floarea soarelui	1.557.813	1.335.267	72,9
5.	Soia	298.506	299.842	100,4
6.	Porumb + sorg	14.569.938	10.008.965	68,7
7.	Orez	4.963	12.029	242,4
8.	Sfecla de zahăr	672.723	747.075	111,1
9.	Cartofi de toamnă și vară	4.230.210	3.761.053	88,9
10.	Câneapă fibră	1.868	3.862	206,7
11.	Struguri masă	111.296	39.338	35,3
12.	Struguri vin	1.142.272	442.724	38,8

Date provizorii, furnizate de MAPDR.

- În industrie, până la finele lunii noiembrie 2005, nu s-au înregistrat modificări substanțiale în privința dinamicii înregistrate, păstrându-se, în general, evoluția din primele nouă luni ale anului.

- În sectorul servicii, dinamica spectaculoasă înregistrată în primele nouă luni (o creștere în jurul a 17 procente față de anul 2004) s-a menținut în cele două luni succesive (octombrie, noiembrie) și se așteaptă încă să mai crească în luna decembrie, ținând cont că această lună marchează, în mod obișnuit, un vârf al activității, iar în acest an, după cum se știe, volumul vânzărilor în comerțul cu amănuntul și în celelalte servicii a atins un nivel record.

În concluzie, se poate aprecia că, în ceea ce privește creșterea PIB înregistrată pe primele nouă luni ale anului 2005 față de anul 2004 (3,6%), aceasta nu va suferi modificări esențiale, trimestrul IV putând să determine, în condițiile de mai sus, doar o ușoară ameliorare a ritmului de creștere la nivelul întregului an.